



75 שנות טיפול מוצלח בילדים ונוער בסיכון

חדשות "הרי ירושלים"

יום שני 17 בספטמבר 2018

"הרי ירושלים" מציינת 75 שנות טיפול מוצלח בילדים ונוער

מוסד "הרי ירושלים" החל את דרכו בשנת 1943 כמקלט לקבוצת בנים ובנות שהיו חלק מילדי טהרן. ילדי טהרן הגיעו לארץ מטהרן באמצעות הסוכנות היהודית לאחר ארבע שנות נדודים שהחלו באירופה והתאפיינו בפחד, רעב, קור וחולי. בארץ, פעילים מקומיים מצאו לילדים מחסה בקיבוצים, בפנימיות ובכפרי הנוער של הנרייטה סולד. 25 ילדים מילדי טהרן סבלו מפגיעות נפשיות קשות במיוחד כתוצאה מטלטלות חייהם ולכן לא היה ניתן לשלבם בפנימיות ובמוסדות הרגילים. בניסיון לתת מענה לצרכים המיוחדים של ילדים אלו, המוסד הוקם בהיענות לפנייתו של הנרייטה סולד. בית הילדים צמח עם השנים והיום כולל את בית הילדים, מעון לנערים "בית קמפר" והמרכז לטיפול ולהכשרה ע"ש גולדי קסל אשר זוכים להכרה בינלאומית רחבה. הודות לתוכניות הטיפוליות והמיזמים הקהילתיים של המוסדות הצליחו למעלה מאלפיים בוגרים להשתלב בהצלחה בחברה הנורמטיבית.

לתרומה אונליין

לרגל 75 שנות פעילות המוסד תרמו 75 נע ועזרו לתמוך בעשייה המבורכת של "הרי ירושלים".

טקס פתיחת שנת הלימודים בבית הילדים

בבית הילדים פותחים את שנת הלימודים בטקס הפרכת הבלונים המסורתי. את הטקס השנה הנחו ילדי קבוצת סהר שזו שנתם הרביעית והאחרונה בפנימייה. לאחר ביצוע מרגש של מקהלת בית הספר לשיר "מחוזקים לעולם" של אברהם טל ברכה קבוצת סהר את כל אחת מהקבוצות, שבראשן הקבוצה החדשה. כל אחת משבע הקבוצות כתבה משאלה לשנה החדשה וחיברה אותה לבלון ואז הפריחו יחד את הבלונים לשמים לקול תקיעת שופרות של 4 בנים מקבוצת סהר. זוהי מסורת ארוכת שנים שמתחברת לעץ המשאלות שתלוי בכניסה לבית הספר שבו כל ילד כותב לעצמו משאלה לשנת הלימודים החדשה.



חופשת הקיץ בבית הילדים

חופשת הקיץ בבית הילדים מתחילה בשבוע השני של אוגוסט. אחרי שהילדים למדו בבית ספר קיץ במהלך יולי ובילו בקייטנה במשך שבועיים, הגיע הרגע שרובם חיכו לו, חופשה ארוכה בת ארבעה שבועות בבית. עבור כ-25 ילדים הרגע הזה אינו כל כך מיוחל. לילדים אלה אין משפחה או בית לחזור אליו בזמן חופשות וחגים. מצב זה יכול להיות כתוצאה מתא משפחתי מפורק (אין הורה מטפל, הורים נמצאים במסגרות סגורות, כגון בית סוהר או מחלקה פסיכיאטרית) או מצב משפחתי המאיים על שלום הילד (אלימות קשה או הזנחה של הילד). הצוות השקיע מחשבה רבה בפעילויות מגוונות לילדי קבוצת חופשה כדי ליצור חוויה מחבקת עבורם. הם היו באי הילדים בצובה (תודות לתרומה של עמותת ברכה רעות), נסעו למפעל של קוקה קולה, ביקרו בכבאות תחנה אזורית ירושלים, הלכו לסרט, בילו בהחלקה על הקרח (תודות לתרומת לשכת "אור" של בני ברית) ועוד. גם בתוך הפנימייה היו להם פעילויות שונות כמו סדנת גרבובים (תודה לתרומת תיאטרון סיפורי תמרי) פעילות של משחקים של פעם כולל תחנות ספורט חשיבה ופעילות יצירתית (תודות לקבוצת אנשים מופלאים שהביא יוסי ארואסטי) ועוד. "קבוצת חופשה" אינה נתמכת על ידי שום גורם חיצוני ולכן אנו נעזרים בידידים ובתורמים עסקיים התורמים כסף ופעילויות ובכך תומכים בפרויקט החשוב הזה.



אם הבית פורשת אחרי 44 שנות עבודה במוסד

אם הבית שעבדה במוסד ב-44 השנים האחרונות יצאה לגמלאות. בערב מרגש מאוד התאספו משפחתה, עמיתיה לעבודה בעבר ובהווה וחבריה הקרובים להוקיר לה תודה על פועלה רב השנים. הערב כלל מילות פרידה מאנשי מפתח במוסד, מחברים ומבני משפחה, כמה מצגות מרגשות וקצת שירה בציבור.



אילנה התחילה לעבוד כמקפלת כביסה עוד כשהפנימייה הייתה ידועה כבני ברית בבית וגן. היא הייתה אחת מהפנים הראשונות שקיבלו את הילדים ביוםם הראשון בפנימייה. יחד איתם הייתה עוברת על הבגדים ומסמנת לה למי חסר מה ולמי צריך להשלים. היא

עברה לעבוד במטבח יחד עם אימה ומשם התקדמה לתפקיד אם הבית. בניצוחה המוסד תיקתק בכל ארוחה, בכל חג, בכל יציאה של קבוצה לפעילות או לטיול, בכל סמינר ויום עיון ובכל ביקורת. עבור הילדים והצוות כאחד אילנה שימשה כתובת לכל בקשה, האמא של כולם שתמיד ידעה לתת את הדבר הנכון בזמן הנכון. בהצלחה לאילנה בהמשך הדרך.

השותפות של בזק עם בית הילדים

בפורים לפני שנתיים קיבלה הפנימייה משלוח מנות מקבוצה של עובדים בבזק, הודות לאישה שעובדת שם שמכירה את הפנימייה. מאז אותו משלוח מנות התחילה מערכת יחסים מופלאה בין חטיבת משאבי אנוש של בזק לבין הפנימייה. החטיבה מקיימת זו השנה השנייה ברציפות מספר פעילויות בשנה לרווחת ולהנאת הילדים. בחופשת החנוכה העתידית אנשי בזק ישתתפו בפעילות יחד עם ילדי קבוצת חופשה. בקיץ הגיעו עובדי החטיבה ליום כיף עם הילדים שכלל מתנפחים רטובים, עמדות מולטימדיה, קריוקי וארוחת צהריים טעימה. הילדים והצוות נהנו מאוד מהיום המפנק. בהמשך הקיץ הגיעו העובדים ליומיים של עבודה פיזית, בהם שפשו, קרצפו, ליטשו, צבעו ובנו בשני ביתני מגורים של הילדים. הביתנים התחדשו בצבעים וברהיטים והותאמו לצרכים ולרצונות של הצוותים השונים על ידי המעצבת המוכשרת נורית ברוך מקוקייה עיצובים. השיפוץ נעשה במהלך חופשת הקיץ של הילדים ולכן הם ראו את התוצר הסופי רק כשחזרו לפנימייה לתחילת שנת הלימודים. הילדים והצוות לא מפסיקים להתפעל כל פעם מחדש כשהם נכנסים לביתנים. מדהים לראות איזה שינוי יכולים להביא קצת צבע וריהוט חדש.

השיפוץ של ביתני עופר וקשת הוא תודות לתרומתה הנדיבה של חברת בזק. תודה רבה לכל מי שתרום מזמנו ועשה את חלקו בהרמת הפרויקט המדהים הזה. תודה רבה לעובדי חטיבת משאבי אנוש מבזק. תודה רבה למחלקת בוחנים ירושלים ממשרתת ישראל. תודה רבה לבני ובנות שנת השירות ולאנשי צוות נוספים מבית הילדים שנתמו לפרויקט ועזרו בצביעה.



דגש על הטיפול הפסיכולוגי

הילדים המטופלים בפנימייה הינם בעלי רקע מורכב וסובלים ממצוקה רגשית קשה. במהלך הטיפול הפנימייתי מביעים הילדים את מצוקתם דרך תסמינים שונים כמו התפרצויות זעם ואלימות, נסיגה להתנהגות גרסביית המאפיינת גילאים מוקדמים יותר, פחדים שונים או הימנעות מיצירת קשר וקשיים באמון. אצל חלקם ניתן לראות קושי בהבנה חברתית ובמיומנויות בינאישיות או קשיים בחשיבה ובוויסות הרגשי. התכנית הטיפולית שלנו נועדה לסייע לילדים לפתח יכולות רגשיות, ללמוד כיצד ניתן להתמודד עם עוצמות רגשיות, לווסת את הרגש ואף לדעת ליהנות מחוויות רגשיות. הטיפול הפנימייתי מאפשר לנו לעזור לילדים לארגן את החשיבה שלהם, ולהיות במגע מיטיב עם דמויות קרובות כך שחווית הקשר יכולה להפוך עם הזמן להיות בטוחה יותר ועם תחושה של שליטה והבנה לגבי מערכות יחסים. התפתחות של יכולות וויסות וחשיבה והתנסות בקשרים מיטיבים ויציבים מסייעת גם לבנייה של הערכה עצמית ולהפחתה של החרדה.

הטיפול הפסיכולוגי והחשיבה הפסיכולוגית המערכתית הינם לב התוכנית הטיפולית. תפקידו של הפסיכולוג במערכת מתבטא הן בפסיכותרפיה אינטנסיבית והן בהדרכה של הצוות ובתרומה לחשיבה המערכתית על הטיפול במרחב החיים. הטיפול האישי האינטנסיבי ארוך הטווח הוא בליבה של הפילוסופיה הטיפולית כולה ובזכותו שיעורי ההצלחה הגבוהים של "הרי ירושלים".

תכנית הטיפול הפסיכולוגי משלבת שלושה היבטים של עבודת הפסיכולוג:

1. טיפול במשחק;

המשחק הוא כלי התפתחותי ראשון במעלה. המשחק הוא השדה העיקרי שבאמצעותו הילד מתקשר, חווה את רגשותיו, או מביע את הקונפליקטים השונים בחייו. לרוב, ילדים יודעים גם להשתמש בשדה מילולי ואז התקשורת נעה בין "לשחק" לבין תקשורת מילולית ישירה עם המבוגר שמטפל בהם. אצל ילדים שחוו פגיעה התפתחותית מוקדמת יכולה להיות פגיעה משמעותית ביכולת לתקשר ולשחק. הצוות הפסיכולוגי במוסד מתמחה בעבודה הטיפולית בילדים אלה. בתוך חדר הטיפול המצויד בצעצועים ומשחקים שונים, יכול המטפל לפגוש את עולמו של הילד. הילד, מצדו, יכול לבטא באמצעות המשחק את חוויותיו השונות, את האופן בו הוא חווה את העולם, את התוקפנות והכעס, את אי השקט, את הצרכים המוקדמים והחסרים או את הכמיהה לרגעים של קרבה מיטיבה. באמצעות הטיפול במשחק בונה הפסיכולוג מרחב לשהייה ועיבוד הרגשות, מרחב בו נבנית מערכת יחסים תומכת ומיטיבה עם הילד אשר מנסה לספק את הטיפול הראשוני שאותו הילד לא הצליח "להשיג". הילד לומד לבטוח במבוגר הרוצה את קרבתו, להאמין בקשר, ליצור צורות של תקשורת, להכיר את עצמו, לסמוך על עצמו ולהתחיל בתהליך שיקום.

2. אבחון:

בשנים האחרונות גדל מספר הילדים המופנים ל"הרי ירושלים" ממוסדות פסיכיאטרים. הילדים מגיעים עם אבחנות מורכבות ועם הרבה סימני שאלה לגבי מצבם הנפשי, לגבי הפוטנציאל ההתפתחותי שלהם ולגבי השפעות של טראומות אפשריות על חייהם ועל מצבם. תכנון הטיפול תלוי ביכולת לאבחן ולהמשיך בצורה מדויקת יותר את מצבו של הילד. הפסיכולוגים במוסד עושים שימוש בכלי אבחון עדכניים, בתצפית ובראיונות ייחודיים, על מנת להבין בצורה מדויקת יותר את מצבם של הילדים ובכך לסייע גם לצוות הפנימייה במהלך הטיפול. הפסיכולוגים עוברים הכשרה ומתעדכנים בהשתלמויות הקשורות לתהליכי אבחון והערכה.

3. הכשרת הצוות:

לפסיכולוגים במוסד יש תפקיד משמעותי בהכשרה ובהדרכה של צוות הטיפול היומיומי. המורים והמדריכים מודרכים ע"י הצוות המקצועי של הפסיכולוגים ושל העו"סים באופן קבוע אחת לשבוע. הפסיכולוג משמש חלק מהצוות הניהולי של כל קבוצה ובכך תורם מהחשיבה הפסיכולוגית שלו לתכנון הטיפול בילדים ולעבודה עם הקבוצה.

כחלק מהמעטפת הרב שכבתית בפנימייה, מקבל כל פסיכולוג הדרכה אישית מפסיכולוג בכיר או מפסיכואנליטיקאי על עבודתו בפנימייה. הפסיכולוגים המנוסים יותר מדריכים גם את שאר צוות הפסיכותרפיסטים העובדים במוסד, כך שכל טיפול בילד יכול לקבל התייחסות גם בהדרכה האישית.



חלק ניכר מעבודתנו עם ילדים בסיכון הנמצאים תחת חסותנו נשען על עזרה ותמיכה של ידדים. אנו מסורים למטרה להחזיר לכל ילד וילדה את האמונה בעצמם ואת אמונתם שהעולם נועד גם להם. כל מחווה ונתינה מחזקת את אמונתם בעולם הסובב אותם, ואמונה זו דרושה כבסיס שעליו אנו בונים מחדש את עולמם ומאפשרים את תהליך השיקום. אנו מזמינים אותך להשתתף בעשייה על ידי תרומתך ותמיכתך בעמותה.

[לתרומה דרך האתר לחצו כאן](#)



להסרה מרשימת התפוצה [לחצו כאן](#)